

A TGL 20972/01–02 sz. NDK-szabvány a bibliográfiai leírások egységesítésére

A bibliográfiai leírások formájának egységes szabályozása olyan racionalizálás, amelynek jelentőségét pillanatnyilag még át sem lehet tekinteni.

A szabványos bibliográfiai leírásokra vonatkozó törekvések középpontjában az *ISBD/G (International Standard Bibliographical Description/General = Általános Nemzetközi Bibliográfiai Leírási Szabvány)* áll. Ennek alapján készültek el többek között a KGST-országok információcseréjének keretében alkalmazott előírások is.

A német nyelvű országokban a legrészletesebb címleírási szabályzat a *RAK (Regeln für die Alphabetische Katalogisierung = Betürendes Katalogizálási Szabályok)*, amelynek átdolgozott formáját az NDK-ban 1980. január 1. óta kötelező érvénnyel alkalmazzák. A még 1969-ben megjelent korábbi, *TGL-20972* sz. szabvány alkalmazásának objektív nehézségei voltak: a könyvtárak szempontjai szerint készült szabályzatot nehezen tekintették át a használók, sőt maguk a könyvtárosok is. Túl sok volt benne a jelentéktelen szabály. Ugyanakkor csak az irodalom viszonylag szűk körére terjedt ki, s hiányoztak belőle a speciális információforrások leírására vonatkozó előírások is.

Az új, a *TGL 20972/01–02* jelű két részben kiadott szabvány meghatározásokat tartalmaz a bibliográfiai adatok összetételéről, leírásáról, sorrendjéről, valamint a nemzetközileg egyeztetett deskriptor-jelekről. Az egy- és többkötetes, valamint a gyűjteményes művek leírására vonatkozik, s mint ilyen, az információforrások azonosításához és kereséséhez szükséges legfontosabb adatokra terjed ki. A részletes és a rövidített leírás kérdéseiben egyaránt állást foglal. A szabvány – részletezve – az

alábbi kiadványtípusok bibliográfiai leírását szabályozza: egy- és többkötetes művek, monografikus gyűjtemények;

periodikus gyűjtemények (újságok, folyóiratok, folyóiratszerű sorozatok, sorozatok);

recenziók, referátumok saját címmel vagy anélkül; szabványok;

találmányi leírások, azaz szabadalmak, szerzői tanúsítványok, használati modellek és közzétételi okmányok; vállalati irodalom a prospektusoktól az árukatalógusokig és a gyártmányleírásokig;

kutatási- és fejlesztési jelentések;

főiskolai, egyetemi disszertációk;

kéziratos fordítások;

irodalmi összeállítások, irodalomkutatások eredményei.

A bibliográfiai leírásnak három válfaja van:

1. *összefoglaló* (többkötetes művek, vagy több kötetből álló, de közös, összefoglaló címmel megjelent, egy egységet képező dokumentumok);

2. *monografikus* (egykötetes művek, vagy többkötetes művek egyes kötetei);

3. *analitikus* (egy-egy dokumentum nem önálló részei).

A szabványt válogatott példákhoz fűzött részletes magyarázatok pontosítják. A besorolásra vonatkozó előírásokat nem tartalmazza.

/PROKOP, B.: Fachbereichstandard TGL 20972/01–02 Informationsquellen, bibliographische Beschreibung. = Der Bibliothekar, 34. köt. 5. sz. 1980. p. 208–210./

(Faragó Lászlóné)

NTMIR-NTMIK HÍREK

Az NTMIK Tudományos Tanácsának 15. ülése

1981. november 25–26-a között Moszkvában tartotta 15. ülést a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ (NTMIK) Tudományos Tanácsa. Az ülésen részt vettek a Tanács tagjai, az NTMIK szakértői és a megbízott szakemberek.

Az NTMIK szakértői az alábbi témákban tartottak előadásokat:

1. Az NTMIR működésének és fejlesztésének tudományos–módszertani aspektusai.
2. Az információs technológiai módszerek és eszközök